

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 44/2018-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. januára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava I č. k. 1 Pn 510/17/1101-6 z 22. novembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. decembra 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava I (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1 Pn 510/17/1101-6 z 22. novembra 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že 17. augusta 2017 sťažovateľ podal na okresnej prokuratúre trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu poškodzovania veriteľa alebo zvýhodňovania veriteľa alebo iného trestného činu uvedeného v Trestnom zákone. K uvedenému malo dôjsť tým, že developer bytového domu pre sťažovateľa zhotovil na základe zmluvy o dielo byt s výmerou o 5,42 m² menšou než bolo dojednané v tejto zmluve a následne sa vyhýbal uspokojeniu nároku sťažovateľa vyplývajúceho z tejto vady bytu na zľavu z ceny bytu vo výške 10 842,01 € až kým neznámym spôsobom neminul všetok svoj majetok.

2.1 Dňa 27. októbra 2017 bolo sťažovateľovi doručené uznesenie povereného príslušníka Obvodného oddelenia Policajného zboru Staré Mesto – východ, Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I ČVS:ORP-1048/SMV-B1-2017 z 27. septembra 2017 (ďalej len „uznesenie povereného príslušníka“), ktorým poverený príslušník podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odmietol vec z dôvodu absencie subjektívnej stránky (úmyslu konateľov) ako obligatórneho znaku skutkovej podstaty trestného činu. Proti uzneseniu povereného príslušníka podal sťažovateľ 30. októbra 2017 sťažnosť. Napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry, ktorým prokurátor podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť ako nedôvodnú zamietol, pretože uznesenie povereného príslušníka vyhodnotil ako zákonné, dôvodné a vecne správne, bolo sťažovateľovi doručené 2. decembra 2017. Okresná prokuratúra argumentovala predovšetkým tým, že developer bol projektovou spoločnosťou financovanou z externých zdrojov, z podstaty čoho je úbytok aktív tejto spoločnosti prirodzenou okolnosťou.

3. Podľa sťažovateľa napadnutým uznesením okresnej prokuratúry bolo porušené jeho právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a to tým, že v trestnom konaní, ktoré vydaniu uvedeného napadnutého uznesenia predchádzalo, orgány činné v trestnom konaní nepostupovali tak, aby bol náležite zistený skutkový stav v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku, čo by umožnilo identifikovať konkrétne protiprávne konanie, ktorým došlo k úbytku majetku developera, a tým k ukráteniu pohľadávky sťažovateľa

a identifikovaniu zodpovedných osôb, a umožnilo vyvodiť proti nim príslušnú zodpovednosť, pretože orgány činné v trestnom konaní:

- nevykonali dôkazy, ktoré sťažovateľ navrhol a ktoré zjavne bolo treba vykonať na to, aby sa preverilo dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu,
- sťažovateľom predložené dôkazy vyhodnotili v rozpore s ich skutočným obsahom, resp. nie v ich vzájomných súvislostiach a v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi v oblasti účtovníctva a
- nevyvinuli reálne úsilie pre účely objasnenia prípadu.

3.1 Orgány činné v trestnom konaní odmietli podľa mienky sťažovateľa náležite objasniť skutkový stav, in concreto zistiť, akým spôsobom došlo k zmenšeniu majetku developera natoľko, že na uspokojenie pohľadávky sťažovateľa v majetku spoločnosti nič nezostalo a prečo developer nie je schopný sťažovateľovi vrátiť časť ceny za byt, ktorú od neho neprávom prijal.

3.2 Podľa sťažovateľa navyše okresná prokuratúra odoprela jeho opravnému prostriedku charakter účinného právneho prostriedku nápravy, keď pri rozhodovaní o sťažnosti nedostatočne preskúmala správnosť a zákonnosť uznesenia povereného príslušníka a nevysporiadala sa so zásadnými námietkami sťažovateľa, ktoré boli explicitne uvedené v sťažnosti podanej proti uzneseniu povereného príslušníka. Namiesto toho, aby okresná prokuratúra trvala na objasnení majetkových tokov na strane developera, len formálne skonštatovala, že nebola zistená existencia konania smerujúceho k zmenšeniu majetku dlžníka na úkor veriteľa, a to bez toho, aby orgány činné v trestnom konaní túto skutočnosť relevantným spôsobom naozaj zistovali.

4. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a jeho právo na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava I sp.zn. 1 Pn 510/17/1101-6 zo dňa 22.11.2017 porušené bolo.

Uznesenie prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava I sp.zn. 1 Pn 510/17/1101-6 zo dňa 22.11.2017 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie prokurátorovi Okresnej prokuratúry Bratislava I.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie

ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

III.

7. Úvodom ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ k svojej sťažnosti nepriložil splnomocnenie na jeho zastupovanie pred ústavným súdom advokátom (požiadavka plynúca z § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

7.1 Z toho dôvodu je možné sťažnosť odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

8. K tomu ústavný súd dopĺňa, že nevyzýval sťažovateľa na odstránenie tohto nedostatku sťažnosti, a to z týchto dôvodov:

8.1 Ústavný súd predovšetkým podotýka, že pokiaľ ide o právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, uvedené právo nemohlo byť v prejednávanej veci (vo fáze pred zahájením trestného stíhania) vôbec dotknuté. Súčasťou práva na súdnu a inú právnu ochranu totiž nie je právo fyzickej osoby alebo právnickej osoby, aby na základe podaného trestného oznámenia bol orgán prokuratúry povinný zahájiť trestné stíhanie či podať obžalobu proti označeným osobám (porov. I. ÚS 126/06, II. ÚS 526/2013, III. ÚS 16/06, IV. ÚS 17/09). Ani z čl. 6 či čl. 13 dohovoru nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní [porov. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci *Dziedzic proti Poľsku* z 25. 11. 2003, č. 50428/99, bod 6; rozsudok vo veci *Helmers v. Švédsko* z 29. 10. 1991, č. 11826/85, bod 29; rozsudok vo veci *Kusmierek v. Poľsko* z 21. 9. 2004, č. 10675/02, bod 48].

8.2 Navyše podľa názoru ústavného súdu sa okresná prokuratúra riadne zaoberala opravným prostriedkom sťažovateľa vo veci jeho trestného oznámenia. Okresná prokuratúra interpretovala a aplikovala aplikovateľné právne normy Trestného zákona a Trestného poriadku, ak vyhodnotila a odôvodnila, že k spáchaniu opísaných trestných činov nemohlo dôjsť, keďže takéto úmyselné konanie nebolo u developera preukázané.

8.3 Ústavný súd si je vedomý judikatúry ESLP, ktorú reflektoval aj vo svojej rozhodovacej činnosti, podľa ktorej zlyhanie štátu pri vyšetrovaní niektorých trestných činov môže viesť k porušeniu čl. 2 (pozri medzi mnohými rozsudok veľkého senátu vo veci McCann a ďalší proti Spojenému kráľovstvu z 27. 9. 1995, č. 18984/91, bod 161 alebo rozsudok Isayeva, Yusupova a Bazayeva proti Rusku z 24. 2. 2005, č. 57947/00, body 209-213), čl. 3 (rozsudok vo veci Assenov a ďalší proti Bulharsku z 28. 10. 1998, č. 24760/94, bod 102; podobne nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 70/01 z 27. 6. 2003), čl. 4 (rozsudok vo veci Rantsev proti Cypru a Rusku zo 7. 1. 2010, č. 25965/04, bod 288) a výnimočne tiež k porušeniu sťažovateľom označeného čl. 8 dohovoru.

8.4 Sťažovateľ však nenamieta, že napadnutým uznesením by mali byť porušené jeho hmotné ústavné práva.

8.5 Na základe uvedeného je preto potrebné sťažnosť považovať v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde za zjavne neopodstatnenú a je potrebné ju z tohto dôvodu odmietnuť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. januára 2018